

S předním českým hornistou a dirigentem **Radkem Baborákem** o večeru v rámci Strun podzimu, na němž zazní hudba k filmu Marketa Lazarová

Získali ve mně nadšence pro tento projekt

GABRIELA KOVÁŘÍKOVÁ

Praha – Letošní Struny podzimu připravily v roce svých dvaceti pro diváky nejednu lahůdku. Jednou z vůbec nejočekávanějších je koncertní uvedení magické hudby k fenomenálnímu filmovému opusu Marketa Lazarová režiséra Františka Vlácilu z roku 1967. Jeho provedení se 9. října v pražském Fóru Karlín ujmou Martinů Voices, Kateřina Kněžiková, Josef Moravec, Jana Štěpánková, Josef Somr a Baborák Ensemble v čele s předním českým hornistou a dirigentem Radkem Baborákem.

Událost inicioval skladatel Petr Ostrouchov (autor hudby k filmům Želary, Občanský průkaz a dalších). Jak jste, pane Baboráku, reagoval, když vás pro ni s vaším ansámblem oslovil?

Moje reakce byla nadšená. Mám filmy pana režiséra Vlácilu moc rád, všechny je dobře znám a obdivuji. Je to jeden z mála českých tvůrců, jehož snímky mají umělecký přesah a reprezentují ve světě to nejlepší z české filmové školy. Marketa Lazarová mezi nimi ční. Všechny složky filmu i hudební jsou zvláštní a osobité.

S panem Ostrouchovem jsem spolupracoval na posledním CD Baborák Ensemble Orquestrina, které vyšlo v jeho nezávislém nakladatelství a obsahuje skladby inspirované tancem. Filmové hudbě se ale můj soubor v osobitých aranžích také okrajově věnuje, takže si myslím, že jak Petr Ostrouchov, tak pořadatelé festivalu tušili, že v mé osobě získají nadšence, který se pokusí „nakazit“ muzikanty tak, aby tento projekt brali za svůj.

JEDEN Z AKTÉRŮ VEČERA. „Všechny složky Vlácilova filmu jsou zvláštní a osobité,“ říká hornista a dirigent Radek Baborák. Foto: Lucie Čermáková

Co to obnáší, stát před takovýmto úkolem? A jak se ke kýženému výsledku propracováváte? Narážíte na nějaká úskalí, nebo jde všechno hladce?

Zatím jde všechno hladce díky skvělému produkčnímu festivalovému týmu, který se kolem Markety Lazarové vytvořil. Protože nejdůležitějším heslem je kooperace jednotlivých složek – souboru, sboru, herců, videa, světla, stage manažerů a tak dále.

Moje osobní příprava spočívá v detailním nastudování partitury. Hudba pana Lišky, tak jak je použita ve filmu, není v podstatě velkým vodítkem. Nejtěžší bude volba

temp jednotlivých částí této filmové symfonie.

Partitura má, jak řekl pan Ostrouchov, kolem tři set padesáti stran, hudba pokrývá celou délku filmu. Její součástí jsou často i ruchy – můžete to více rozvést?

To není úplně přesné, někdy je ve filmu i ticho, jindy je hudba jakoby v pozadí nebo se ve smyčkách opakuje. Těchto efektů, které fungují s dějem, se Petr Ostrouchov částečně vzdal. To znamená, že hudba nebude podkreslovat film, ale zazní samostatně a obrazově bude doprovázena úseky z filmu nebo statický-

mi fotografiemi. Bude trvat asi devadesát minut.

A jaké bude zastoupeno nástrojové obsazení?

Nástrojové obsazení je velmi nezvyklé i pro Baborák Ensemble. I když hrajeme v nejrůznějších sestavách, vždy tvoří jádro souboru smyčce a lesní rohy. Tyto nástroje tady nebudou. Posluchači uvidí a uslyší tympány, velkou skupinu bicích, altovou flétnu, dva klavíry, elektrické varhany, celestu, čtyři trumpety, dva barytony, bas pozoun a tubu. Vlastně ani jeden středověký nástroj. Přesto se panu Liškovi poda-

řilo vytvořit takovou starobylou zvukovou koláž, která evokuje více než středověk, vtáhne obecnost a získá si jeho pozornost.

Přistoupili jste i k nějakým úpravám – pokud to tedy vůbec bylo možné?

Ne, pouze jsem někde přidat dynamiku, aby minimalistický proud hudby nabyl na plasticitu.

Jak se vám pracuje s výše zmíněnou sestavou, která se na projektu podílí?

Už od čtení zkoušky jsme si všichni padli do oka i do noty. Jak už jsem řekl, spolu-

práce jednotlivých složek bude zcela zásadní a dělba dirigentské práce s panem Lukášem Vasilkem (sbormistr Martinů Voices) je nezbytná. Někdy tedy budeme dirigovat najednou, ale v různém tempu, pomoci musí i lídr bicích pan Svatopluk Čech.

Tvorba Zdeňka Lišky je velmi obsáhlá – jeho filmová hudba není navíc jen ilustrativní, ale tvoří svébytnou složku, často je to právě ona, kterou si diváci nejvíce pamatují. Setkal jste se během vaší bohaté hudební kariéry s tvorbou, potažmo interpretací Liškova díla?

Setkal jsem se s ní právě jen ve filmu a žádnou skladbu pana Lišky jsem jinak neslyšel.

Koncertní provedení Markety Lazarové určitě přitáhne zejména její filmové fandy. Jak byste na něj nalákal posluchače, kterým se třeba tento snímek zatím vyhnul?

Mám pocit, že Marketa Lazarovou viděli všichni moji přátelé, ale někdy si myslím, že ji ne všichni pochopili. Zvláště napoprvé je to ne snadný úkol. Já bych poradil tento postup. Za prvé: přečíst si knížku Vladislava Vančury. Za druhé: podívat se na její filmové zpracování Františkem Vlácilem. Za třetí: zajít na Struny podzimu a vychutnat si hudbu Zdeňka Lišky.

A jde o jednorázový počín, nebo jej hodláte ještě někdy zopakovat? Neuvažujete o tom, že by vznikla nahrávka?

Můj osobní názor je ten, že se projekt bude opakovat a bude nahrán. Kdy a kým, opravdu zatím nevím, ale bude-li to jen trochu možné, Baborák Ensemble bude u toho.

Producent a režisér Wilsonova spáchali na divákovi velký zločin

Filmová recenze

JANA PODSKALSKÁ

Špatně se to říká, ale dobrých českých filmů je poslední dobou jako safránu. Adaptače nevyjímaje. A úplně nejhorší ze všeho jsou experimenty, na jejichž začátku je velká tvůrčí či producentská ambice a na konci znechucený divák. Film Wilsonov, který včera vstoupil do kin, mohl být pěknou chmurnou detektivkou – jakou je dobře napsaná stejnojmenná knižní předloha Michala Hvořeckého. Mohl být dokonce i detektivkou s jasnou nadsázkou a atraktivní sarkastickou postavou hlavního vyšetřovatele. Jenže to by museli mít producent Petr Bílek a režisér Tomáš Mašín cit pro žánr a najít správný klíč k vyprávění. Vybalancovat křehké nuance stylizace není žádná legrace.

A Wilsonov – tak, jak jej Mašín podle scénáře Marka Epssteina odvyprávěl – zůstal v rovině nezvládnutých ambic. Základní zápletka až na výjimky kopíruje Hvořeckého knihu: do poválečného města jménem Wilsonov přijíždí z pověření vyšších míst agent FBI, aby pomohl zdejší policii vyřešit místní sérii brutálních vražd. A rozřeší zásadně nejen společenské vody. Mělo jít o komedii, ale důvodů k smíchu mnoho není. Nevdá, že se tvůrčí pokusili o parodii, vadí to, že ji neumí. Na plátně se odehrávají situace a zní rádooby humorné repliky, ale téměř nefungují. Ne-

Z FILMU. Ani herci (až na výjimky) své party neuhlídali. To platí také o Jiřím Macháčkově. Foto: Falcon

hledě na to, že – na rozdíl od knihy – člověka moc ani nezajímá, kdo je pachatel. Což je u krimi, byť v parodické rovině, poměrně zásadní zádrhel.

Herci se snaží, ale každý vlastně hraje jinou míru nadsázky, někdo téměř žádnou a vystačí si s kamennou tváří – což by mimochodem byla bývala lepší cesta (Jan Kraus), někdo se drží v decentní poloze (Stanislav Majer), většina ale přehrává a pohybuje se až příliš často za hranou trapnosti, což se týká bohužel i hlavních protagonistů (Jiří Macháček, Vojtěch Dyk), jejichž výkony režisér jednoduše nedokázal stylizovat.

Stejným způsobem se rozpadá celkový výraz filmu, kde je místo bezradná i hudba jinak zkušeného Michala Novinského. Tvůrčí se během příprav hlásili k vzorům typu Adéla ještě nevečeřela, Wilsonov se ale velmi nešťastně zmítá v žánrově mnohem širším rozpětí – občas připomene Mazaného Filipa (kde ovšem Václav Marhoul stylizaci po-

stav spolehlivě ukočíroval), občas zmíněnou Adélu či Tajemný hrad v Karpatech a výtvornou stránku dokonce jako by místy opisoval z Anderssonova Grandhotelu Budapešť.

Je to velká škoda. Protože když si člověk odmyslí obraz a zaposlouchá se jen do Epsteinových dialogů, lehký a vtipný potenciál v nich najde. V osobách producenta a režiséra zkušeného hlavně v oblasti reklam (Tomáš Mašín má zatím na kontě jen celovečerní 3 sezóny v pekle) však nenašly adekvátní interprety. Boudje alespoň výběrná kamera Martina Štrby, jenž naopak dokázal dát patřičným místům odpovídající vizuální náladu a pohrál si s temnými kulisami, jaké příběhu plnému ošklivých mordů sluší. A totéž platí o pečlivě dobové výpravě.

Řečeno v duchu této zánovky – natočit adaptaci slibné detektivky takhle nešťastným způsobem je vskutku zločin!

Hodnocení Deníku: ★ ★ ☆ ☆ ☆

Začněte podnikat už při studiu

VĚRA SYCHROVÁ

Vždy jednete se zaměstnavatelem na rovinu a při problémech nechodíte kolem horké kaše. Manažer investiční skupiny DRFG odpovědný za finanční služby Břetislav Hrabě, společně s jednatelkou a spoluzakladatelkou společnosti ROYAL VISION Petrem Válkem radí, jak se prosadit v ekonomické sféře a postupovat po kariéře žebříčku. V dalším díle seriálu Deníku Rovnost o tom, jak se uplatnit na podnikatelském trhu, je doplňuje výkonná ředitelka poradenské společnosti Touchdown Barbora Tomšovská.

Sehnat práci s ekonomickým vzděláním není snadné. To ale platí o všech oborech, shodují se odborníci. „Domnívám se, že problém chybějící praxe platí napříč všemi obory, a proto univerzální odpověď neexistuje. Jsou ovšem společnosti, které před praxí dávají přednost jiným ukazatelům jako je pracovní zkušenost, chuť na sobě pracovat a učít se novým věcem a hlavně umění plnit úkoly,“ vypočítává Hrabě.

Podle Války je zkušenost nezbytná. „Firmy hledají hlavně kvalifikované absolventy s dostatkem praxe a jazykových znalostí. Někdy záleží i na štěstí, ambicích a chuti pracovat. To je mnohdy více než kvalifikovaný absolvent,“ říká.

Podle Hraběte výrazně pomůže k získání práce po studiu, když bude student pracovat brigádně jako ekonom nebo na obdobné pozici.

„Může se totiž stát, že si vás společnost už nechá a nabíd-

Ilustrační foto: ČTK/Imago stock and people

ne vám plný úvazek hned po škole,“ říká Hrabě.

Tomšovská s ním souhlasí. „Nikdo nečeká na vystudované teoretiky, ale chce lidi, kteří mají alespoň základní povědomí jak fungují firmy, i když je to je z recepce či asistentké pozice,“ sděluje.

Také podle Války je nejlepší pracovat už při studiu. „Většina firem si již aktivně vyhledává studenty už během jejich studia, mohou si je vychovat a po ukončení studií jejich úvazek nechat přejít na plný. Obecně praxe ať už jakákoliv ku škodě určitě nebude,“ přemýšlí.

V případě, že zaměstnanec cítí, že je nedocenený, má si podle Hraběte domluvit s šéfem schůzku. „Nechodit kolem horké kaše, nedávat to jako závěr jednání na témata

s tímto nesouvisějící a přímo si požádat a vysvětlit proč, na odvedené práci, své přidané hodnotě, oboru a zvyklostem u konkurence,“ domnívá se.

Tomšovská doplňuje, že je důležité připravit si argumenty, v čem jsem pro firmu přínosem.

Hrabě rozhodně nedoporučuje použít termín „pokud mi nepřidáte, odcházím“. „Je to vabank. Když řekne šéf tak odejde, není jak se vrátit zpět,“ vyzdvihuje. Tomšovská to také nedoporučuje a raději radí zdůvodnit, proč by měl šéf přidat.

Hrozby mi úspěchu nedočkáte, na to upozorňuje Válka. „Větší přínos je připomenutí dosavadních úspěchů, plánů do budoucna a zkonstatování toho, že vás práce baví,“ vysvětluje.